

Sygn. akt V U 1123/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania Z. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 sierpnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 31 sierpnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu Z. M. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 07.07.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla Z. M..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 31.08.2015 r. w sprawie (...) odmówił Z. M. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie Z. M., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 10.06.1978 r. do 1998 r. i nadal w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. Oddział (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, na którym to stanowisku wykonywał pracę stałą, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania Z. M..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 26 lat 2 miesiące i 27 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od dnia 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i od 01.01.1997 r. do 31.12.1998 r. w rozmiarze 4 lata 11 miesięcy i 27 dni w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. Oddział (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 10.06.1978 r. do 30.06.1990 r. i od 01.07.1993 r. do 31.12.1996 r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. Oddział (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 10.06.1978 r. do 30.06.1990 r. i od 01.07.1993 r. do 31.12.1996 r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. Oddział (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony

W okresie od 01.09.1972 r. do 30.06.1975 r. odwołujący pobierał naukę zawodu. W tym czasie zatrudniony był w (...) w K., w której po zakończeniu nauki zawodu od 01.09.1975 r. do 31.01.1976 r. pracował jako mechanik samochodowy. Powyższe wynika, ze świadectwa pracy z dnia 10.09.1996 r., umowy o naukę zawodu z dnia 01.09.1972 r., świadectwa z dnia 03.02.1976 r.

W okresie od 09.02.1976 r. do 03.06.1978 r. odwołujący zatrudniony był w (...) w K. na stanowisku monter samochodowy. W okresie od 05.05.1976 r. do 12.04.1978 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Powyższe wynika ze świadectwa pracy z dnia 08.11.2000 r. i z dnia 03.06.1978 r. Odwołujący wykonywał pracę jako mechanik samochodowy w kanałach.

Odwołujący w okresie 10.06.1978 r. do 31.12.1998 r. i nadal do 2011 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w P. Oddział (...). Zakład ten zajmował się zapewnieniem usługi transportowej: samochodu i kierowcy dla potrzeb obsługi poczty, telekomunikacji, telewizji. W K. była ekspozytura, a następnie oddział firmy (...). Zakład dysponował około 200 pojazdami, w tym 70-80 samochodów ciężarowych: R. powyżej 4,5 i 7 ton, s. skrzyniowych, furgonów, Z zaświadczenia z dnia 13.07.2001 r. wynika, iż odwołujący pracował jako kierowca samochodowy. Ze świadectwa pracy z dnia 18.07.2011 r. wynika, iż odwołujący w okresie od 10.06.1978 r. do 15.08.2005 r. pracował jak kierowca samochodowy. W dniu 24.07.2013 r. pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wskazując okres od 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i od 01.01.1997 r. do 31.12.2001 r. i pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wskazano Wykaz A Dział VIII poz. 2 przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. oraz Wykaz A Dział VIII poz. 2 punkt 1 Zarządzenia Nr 33 Ministra Łączności z dnia 16.05.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładzie pracy resortu łączności. W podaniu o pracę odwołujący wniósł o zatrudnienie jako kierowca. Ze skierowania do pracy z dnia 06.06.1978 r. wynika stanowisko kierowca, podobnie z wniosku w sprawie zatrudnienia z dnia 09.06.1978 r. Umowa o pracę z dnia 10.06.1978 r. jest nieczytelna lecz wynika z niej stanowisko kierowca. Z oświadczenia z dnia 09.06.1978 r. wynika stanowisko kierowca. Z pisma z dnia 14.05.1979 r. wynika stanowisko kierowca samochodowy. Podobnie z angażu z dnia 22.01.1980 r. W orzeczeniu psychologicznym z dnia 28.08.1981 r. wskazano zdolność do pracy jako kierowca kategorii C zawodowy. Stanowisko kierowca wynika z pisma z dnia 22.03.1984 r., 12.03.1985 r., z zakresu czynności bez daty, z umowy o pracę z dnia 01.01.1986 r., pisma z dnia 20.08.1986 r., aneksu do umowy o pracę z dnia 26.11.1986 r., 31.01.1989 r., 12.07.1989 r., opinii z dnia 09.08.1989 r., angażu z dnia 28.08.1989 r., 31.10.1989 r., 12.12.1989 r., 29.12.1989 r., 28.02.1990 r., 24.04.1990 r., 31.05.1990 r., 06.07.1990 r., 17.09.1990 r., 12.12.1990 r., zaświadczenia z dnia 02.03.1991 r. W piśmie z dnia 30.09.1991 r. określając wynagrodzenie odwołującego wskazano kategorię II. W zaświadczeniu z dnia 29.02.1992 r. wskazano stanowisko kierowcy. Podobnie w angażu z dnia 26.05.1992 r., 13.07.1992 r., 29.03.1993 r., 12.07.1993 r., 16.09.1993 r., zaświadczeniu z dnia 18.09.1993 r., angażu z dnia 05.04.1994 r., zaświadczeniu z dnia 24.09.1994 r., angażu z dnia 22.11.1994 r., angażu z dnia 24.01.1995 r., 24.04.1995 r., zaświadczeniu z dnia 24.09.1995 r., angażu z dnia 30.11.1995 r., zaświadczeniu z dnia 09.11.1996 r. Z angażu z dnia 04.02.1997 r. wynika stanowisko kierowcy – wpisano stawki co do kategorii I i kategorii II – chodzi o

stawki. W angażu z dnia 04.07.1997 r. wynika stanowisko kierowcy, podobnie z pisma z dnia 17.06.1998 r., angażu z dnia 01.07.1998 r. 25.01.1999 r. Stawka godzinowa jest zróżnicowana co do kategorii I i II.

Odwołujący prawo jazdy kategorii C posiada od dnia 29.04.1976 r.

Odwołujący kierował pojazdami ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, oprócz okresu wykazanego przez pracodawcę: 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i od 01.01.1997 r. do 31.12.1998 r. i nadal, także w okresie od 10.06.1978 r. do 30.06.1990 r. i od 01.07.1993 r. do 30.06.1997 r.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków A. K. i J. N., akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 26 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie istnieje. Wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i

od 01.01.1997 r. do 31.12.2001 r., stwierdzając iż co do pozostałego okresu dokumenty nie pozwalają na stwierdzenie jakim pojazdem kierował odwołujący.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, natomiast pracodawca wystawił takie świadectwo za okres od 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i od 01.01.1997 r. do 31.12.1998 r. i nadal. Jest to ten sam pracodawca, który nie potwierdził okresu spornego

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, oprócz okresu uznanego od dnia 01.07.1990 r. do 30.06.1993 r. i od 01.01.1997 r. do 31.12.1998 r. i nadal, także w okresie od 10.06.1978 r. do 30.06.1990 r. i od 01.07.1993 r. do 30.06.1996 r.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do przyznania emerytury wcześniejszej.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie decyzji z dnia 31.08.2015 r. i przyznaniu odwołującemu emerytury od dnia (...).